

जून ते ऑक्टोबर, २०२० या कालावधीत राज्यातील
विविध जिल्ह्यांमध्ये अतिवृष्टी व पुरामुळे बाधित
झालेल्या शेतकऱ्यांना मदत देण्यासाठी निधी वितरीत
करण्याबाबत (दुसरा व अंतिम हप्ता)...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०२०/प्र.क्र. २१९/म-३
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : ०७ जानेवारी, २०२१

- संदर्भ :** १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१५/प्र.क्र.४०/म-३,
दिनांक १३.५.२०१५
२) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१७/प्र.क्र.२६७/म-३
दिनांक २५.०१.२०१८
३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक: सीएलएस-२०१७/प्र.क्र.२१९/म-३
दिनांक १.११.२०२०
४) विभागीय आयुक्त, नाशिक यांचे पत्र क्रमांक.मशा.कार्या.२/ज-३/टंचाई/२७१०२/२०२०,
दि.२७.१०.२०२०
५) विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचे पत्र क्रमांक.मशा-७(५)/नैआव्य/कावि-७१५/२०२०,
दि.२८.१०.२०२०
६) विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे पत्र क्रमांक.मशा/नैआ/कार्या-६/अतिवृष्टी व पुर जून ते
ऑक्टो २०२० , दि.५.११.२०२०
७) विभागीय आयुक्त, पुणे यांचे पत्र क्रमांक.मह-३/नैआ/कावि /११७३/२०२०,
दि.२८.१०.२०२०
८) विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांचे पत्र क्रमांक २०२०/मशाका/नैआ/कावि,
दि.१.११.२०२० व क्र.२०२०/महसूल/नैआ/सीआर-११, दि.२७.१०.२०२०
९) विभागीय आयुक्त, अमरावती यांचे पत्र क्र. उपआ/नैआ/पुनर्व/कलि/कावी-३३९/२०२०,
दि.२६.१०.२०२०

प्रस्तावना:

राज्यात जून ते ऑक्टोबर, २०२० या कालावधीत विविध जिल्ह्यात अतिवृष्टी व पुरामुळे नुकसान झाल्याचे निर्दर्शनास आले आहे. या नैसर्गिक आपत्तीमुळे बाधित झालेल्या नागरिकांना मदत करण्यासंदर्भात मा.मुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक २३.१०.२०२० रोजी झालेल्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयास दिनांक २९.१०.२०२० रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली आहे. यानुसार संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये धोरणात्मक आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. राज्य कार्यकारी समितीच्या दि.३.११.२०२० रोजी झालेल्या बैठकीत निधी वितरणास प्राप्त झालेल्या मान्यतेनुसार विभागीय आयुक्तांकडून संदर्भाधीन क्रमांक ४ ते ९ येथील पत्रान्वये प्राप्त झालेल्या प्रस्तावानुसार बाधित झालेल्या नागरिकांना मदत देण्यासाठी संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये प्रथम हप्त्यापोटी रु २२९७०६.३७ लक्ष इतका निधी विविध बाबींसाठी वितरीत करण्यात आला आहे. सदर नैसर्गिक आपत्तीमधील शेतीपिकांच्या झालेल्या नुकसानीसाठी उर्वरित दुसऱ्या व

अंतिम हप्त्यापोटी एकूण रूपये २१९२८९.०५ लक्ष इतका निधी वितरीत करण्यास राज्य कार्यकारी समितीच्या दिनांक ५ जानेवारी, २०२० रोजी झालेल्या बैठकीत मान्यता प्राप्त झाली आहे. निधी वितरणास प्राप्त झालेल्या मान्यतेनुसार निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

राज्यात जून ते ऑक्टोबर, २०२० या कालावधीत विविध जिल्ह्यात अतिवृष्टी व पुरामुळे बाधित झालेल्या नागरिकांना मदत देण्याबाबत संदर्भाधीन १ ते ३ येथील शासन निर्णयामध्ये विहित केलेल्या बाबी व दरानुसार मदत देण्यासाठी संदर्भाधीन क्रमांक ४ ते ९ येथील पत्रान्वये प्राप्त झालेल्या प्रस्तावानुसार शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये प्रथम हप्त्यापोटी एकूण रु.२१८१५४.२० लक्ष इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे. या शासन निर्णयान्वये शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी दुसऱ्या व अंतिम हप्त्यापोटी या शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्र-अ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे एकूण रु. २१९२८९.०५ लक्ष (रूपये दोन हजार एकशे ब्याण्णव कोटी एकोणनव्वद लक्ष पाच हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

२. या आपत्तीमध्ये शेतीपिकांच्या व बहुवार्षिक पिकांच्या झालेल्या नुकसानीसाठी खालील दराने मदत देण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी मदत

बाब	दयावयाची मदत	मदतीची रक्कम
शेतीपिकांच्या व बहुवार्षिक पिकांच्या नुकसानीसाठी मदत	जून ते ऑक्टोबर, २०२० या कालावधीत राज्यात अतिवृष्टी व पुरामुळे शेतीपिकांचे व बहुवार्षिक पिकांचे किमान ३३ % नुकसान झाले आहे अशा बाधित शेतकऱ्यांना शेतीपिकांच्या (जिरायत व आश्रासित सिंचना खालील पिके) नुकसानीसाठी रु १०,०००/- प्रति हेक्टर व बहुवार्षिक पिकांच्या नुकसानीसाठी रु २५०००/- प्रति हेक्टर या दराने २ हेक्टरच्या मर्यादेत मदत देण्यात यावी.	शासन निर्णय, दि १३.५.२०१५ नुसार दयावयाच्या मदतीसाठी राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधी (SDRF) मधून खर्च करण्यात यावा व वाढीव दरानुसार होणारा खर्च राज्य शासनाच्या निधीमधून करण्यात यावा.

३. उपरोक्तप्रमाणे बाधित नागरिकांना शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी मदतीचे वाटप करण्यासाठी राज्य कार्यकारी समितीने दिनांक ०५.०१.२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेनुसार या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या विवरणपत्र-अ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे दुसऱ्या व अंतिम हप्त्यापोटी एकूण रु २१९२८९.०५ लक्ष (रूपये दोन हजार एकशे ब्याण्णव कोटी एकोणनव्वद लक्ष पाच हजार फक्त) इतकी रक्कम मागणी क्रमांक सी-६, प्रधान लेखाशीर्ष २२४५- नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणार्थ सहाय्य अंतर्गत लेखाशीर्षांतर्गत, ३१ सहाय्यक अनुदाने या उद्दिष्टाखाली डिसेंबर २०२० च्या हिवाळी अधिवेशनात पुरवणी मागणीद्वारे प्राप्त झालेल्या तरतूदीमधून वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. या प्रयोजनासाठी होणारा खर्च खालील लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. सदर निधी बीम्स प्रणालीवर म-११ कार्यासन यांनी तात्काळ वितरीत करावा.

- अ) प्रधान लेखाशीर्ष २२४५- नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणार्थ सहाय्य, ०२, पूर, चक्रीवादळे इत्यादी, १०१, अनुग्रह सहाय्य (९१) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार खर्च, (९१)(०५) नैसर्गिक आपत्तीमुळे पीक नुकसानीकरिता शेतकऱ्यांना मदत, ३१ सहाय्यक अनुदाने (२२४५ २४५२)
- ब) प्रधान लेखाशीर्ष २२४५- नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणार्थ सहाय्य, ०२, पूर, चक्रीवादळे इत्यादी, १०१, अनुग्रह सहाय्य (९२) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकाव्यतिरिक्त खर्च, (९२)(१२) नैसर्गिक आपत्तीमुळे पीक नुकसानीकरिता शेतकऱ्यांना सहाय्य, ३१ सहाय्यक अनुदाने (२२४५ २३०९)
४. उपरोक्त निधीचे बाधितांना वाटप करताना संदर्भाधीन क्रमांक १, २, ३ येथील शासन निर्णयातील अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
५. सध्या राज्यामध्ये ग्रामपंचायत निवडणूकांची आदर्श आचार संहिता लागू आहे. परंतु राज्य निवडणूक आयोगाने त्यांच्या क्र. रानिआ/ग्रामनि-२०२०/प्र.क्र.१/का-८, दिनांक १८.१२.२०२० च्या पत्रान्वये मदतीचे वाटप करण्यास हरकत नसल्याचे कळविले आहे. तरी सदर मदतीचे वाटप करताना आदर्श आचार संहितेचा भंग होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.
६. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ५/२०२१/व्यय-९, दिनांक ०५.०१.२०२१ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
७. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२१०१०७१६१०३७०११९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु. ह. उमराणीकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२. मा. विरोधी पक्ष नेता (विधानसभा/विधान परिषद), विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
३. महाराष्ट्र विधानमंडळाचे सर्व सन्माननीय विधान सभा/विधान परिषद सदस्य,
४. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई,
५. अपर मुख्य सचिव (महसुल), महसुल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव /प्रधान सचिव /सचिव, सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. सर्व विभागीय आयुक्त,
९. आयुक्त (कृषी), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१०. सर्व जिल्हाधिकारी,
११. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,

१२. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१३. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
१५. मा.मंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१६. मा. राज्यमंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१७. वित्तिय सल्लागार व सहसचिव, मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई
१८. कार्यासन अधिकारी (म-११), मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई
१९. वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-९/अर्थ-६), मंत्रालय, मुंबई
२०. निवड नस्ती (कार्यासन/ म-३).

शासन निर्णय, महसुल व वन विभाग, क्रमांक- सीएलएस २०१९/प्र.क्र. २१९/म-३ ,
दिनांक : ०७ जानेवारी, २०२१ चे विवरणपत्र - " अ "

(रक्कम रु. लाखात)

अ.क्र.	जिल्हा	शेतीपिके व बहुवार्षिक पिकांचे नुकसानीसाठी मदत		
		SDRF च्या दराने (रु ६८००/- प्रति हेक्टर व बहुवार्षिक पिकांसाठी रु १८०००/- प्रति हेक्टर) मदत देण्यासाठी अनुदान (२२४५२४५२)	वाढीव दराने (शेतीपिकांसाठी रु ३२००/- व बहुवार्षिक पिकांसाठी रु ७०००/- प्रति हेक्टर) मदत देण्यासाठी अनुदान (२२४५२३०९)	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेली दुसऱ्या व अंतिम हप्त्याची एकूण रक्कम
१	२	३	४	५
१	नागपूर	१२.५६	५.२६	१७.८२
२	वर्धा	१६.३४	७.६९	२४.०३
३	भंडारा	५६४.१४	२६५.४८	८२९.६२
४	गोंदिया	४५.८३	२१.५७	६७.४०
५	चंद्रपूर	४२.६३	२०.०६	६२.६९
६	गडचिरोली	१२८.७३	५७.१०	१८५.८३
एकूण नागपूर विभाग		८१०.२३	३७७.१६	११८७.३९
७	अमरावती	११५३४.१३	५३१९.०३	१६८५३.१६
८	अकोला	१७५३.५७	८२५.१५	२५७८.७२
९	यवतमाळ	११८२.८४	५५६.११	१७३८.९५
१०	बुलडाणा	३२१७.०९	१५१३.५५	४७३०.६४
११	वाशिम	२१६.४०	१०१.७९	३१८.१९
एकूण अमरावती विभाग		१७९०४.०३	८३१५.६३	२६२१९.६६
१२	औरंगाबाद	९७११.६४	४४८०.६५	१४१९२.२९
१३	जालना	१७८७२.६७	८२४१.०५	२६११३.७२
१४	परभणी	६१३५.५८	२८८५.२८	९०२०.८६
१५	हिंगोली	७८१९.६६	३६७८.४६	११४९८.१२
१६	नांदेड	१९२१६.५८	९०४०.०८	२८२५६.६६
१७	बीड	१०४३०.११	४९०७.५६	१५३३७.६७
१८	लातूर	८५११.२४	४००४.२०	१२५१५.४४
१९	उस्मानाबाद	९१०४.६६	४२६१.०७	१३३६५.७३
एकूण औरंगाबाद विभाग		८८८०२.१४	४१४९८.३५	१३०३००.४९
२०	नाशिक	७५९२.३६	३५१४.५९	१११०६.९५
२१	धुळे	७१६.६०	३३२.६६	१०४९.२६

२२	नंदुरबार	६४९.७१	३०५.५१	९५५.२२
२३	जळगांव	१२८१.९७	५९८.११	१८८०.०८
२४	अहमदनगर	५०००.३८	२३४९.७५	७३५०.१३
एकूण नाशिक विभाग		१५२४१.०२	७१००.६२	२२३४१.६४
२५	पुणे	२९३६.४९	१३३५.०३	४२७१.५२
२६	सातारा	८६०.९७	३८०.०६	१२४१.०३
२७	सांगली	१६४५.५३	७१४.५३	२३६०.०६
२८	सोलापूर	१७४०२.०६	७६६९.७६	२५०७१.८२
२९	कोल्हापूर	३०४.६१	१६.९१	३२१.५२
एकूण पुणे विभाग		२३१४९.६६	१०११६.२९	३३२६५.९५
३०	ठाणे	१२९५.१५	६०९.४८	१९०४.६३
३१	पालघर	१२२६.८०	५७७.२९	१८०४.०९
३२	रायगड	९७६.०४	४५९.३१	१४३५.३५
३३	रत्नागिरी	४८०.७१	२२५.९८	७०६.६९
३४	सिंधुदूर्ग	८७.६५	३५.५१	१२३.१६
एकूण कोकण विभाग		४०६६.३५	१९०७.५७	५९७३.९२
एकूण राज्य		१४९९७३.४३	६९३१५.६२	२१९२८९.०५

(अक्षरी रूपये दोन हजार एकशे ब्याण्णव कोटी एकोणनव्वद लक्ष पाच हजार फक्त)